

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**104-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького персоналу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
06, 08, 13 лютого 2023 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2023 році №5500074

Чернівці – 2023

темряви(Т)). Друга група тварини перебували в кімнаті віварію за умов моделювання штучного освітлення лампами денного світла в режимі 24 години світла (інтенсивністю 500 Лк на рівні дна кліток) протягом 7-ми діб (світлова стимуляція). На третій групі з'ясовували особливості пригніченої активності епіфіза (24С:0Т), які отримували пропранолол внутрішньоочеревинно щоденно у дозі 2,5 мг/кг маси тіла на дистильованій воді о 19.00 год впродовж 7 днів експерименту.

Результати дослідження. Субмікроскопічним дослідженням встановлено, що при дії пропранололу за умов гіпофункції епіфіза як на 02.00, так і на 14.00 години у складі часточок цього органа переважають «темні» пінеалоцити. Для «темних» пінеалоцитів властиві менших розмірів їх тіл, осміюфільна гіалоплазма. Ядра неправильної форми, можуть зазнавати пікнотичних змін, каріолема нерівна, має інвагінації. Ядерна оболонка слабо контурується, мембрани на окремих ділянках пошкоджені. Перинуклеарний простір нерівномірний, місцями розширений, а ядерні пори погано виявляються. У каріоплазмі наявні ділянки гетерохроматину, ядерця ущільнені і значно осміюфільні. У цитоплазмі таких пінеалоцитів спостерігається осміюфільна гіалоплазма, в якій виявляють пошкоджені органели. Мітохондрії зі світлим матриксом та деструкцією крист. Короткі, розширені каналці і цистерни комплексу Гольджі. У таких клітинах мало гормональних гранул.

Висновки. Епіфіз у ссавців відіграє важливу роль в синхронізації циркадіанної ендокринної активності. Тривале освітлення спричиняє не тільки ультраструктурні зміни у епіфізі, але виникають і суттєві біохімічні зрушення, які порушують синтез в органі ендогенного МТ. Враховуючи те, що МТ секретується в різних органах і тканинах і залучений до молекулярних механізмів патологічних процесів в організмі, а також синтез його залежить від часового проміжку доби, препарати МТ можна розглядати для оптимізації лікування. Подальші експериментальні та клінічні дослідження МТ можуть сприяти розробці нових підходів у профілактиці та лікуванні соціально значущих хвороб.

Тимчук К.Ю.

ПОШИРЕННЯ ВАРООЗУ НА КОЛОНІЯХ *APIS MELLIFERA L.* В ДЕЯКИХ РАЙОНАХ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Кафедра медичної біології та генетики

Буковинський державний медичний університет

Вступ. На сьогоднішній день варооз вважається однією з найнебезпечніших патологічних загроз для медоносної бджоли (*Apis mellifera L.*, 1758) у всьому світі, в тому числі і в Україні. При захворюванні з'являються вироджені, не здатні до польоту трутні і бджоли, що приводить до ослаблення бджолиних сімей. При сильному ступені ураження гине розплід, спостерігається викидання з гнізд загиблих бджолиних і трутневих личинок та лялечок. Восени і взимку уражені кліщем сім'ї проявляють неспокій і часто гинуть у першій половині зимівлі.

Мета дослідження. З'ясувати епізоотичну ситуацію щодо вароозу в межах чотирьох районів Чернівецької області, які розташовані вздовж лінії ландшафтного градієнта.

Матеріали і методи. Матеріалом для досліджень були дорослі особини *A. mellifera*, відібрані з 203 бджолосімей на 80 приватних пасіках у літній період (червень–серпень) 2020 р. Екстенсивність інвазії (ЕІ) *Varroa* визначали за загальноприйнятими методиками.

Результати дослідження. Проведені дослідження показали, що тенденція до зростання колоній з низьким показником ЕІ спостерігалася в діапазоні: Путила – 13,33% → Кельменці 26,31% → Хотин 38,82% → Сторожинець 54,00%. Невелика кількість сімей у Хотинському та Сторожинецькому районах мала середній ЕІ, і лише 2,35% обстежених сімей у Хотинському районі досягли високого ступеня зараженості.

Висновок. Найбільш несприятлива епізоотична ситуація щодо вароозу виявлена в Сторожинецькому та Хотинському районах. Зазначені райони характеризуються інтенсифікацією сільськогосподарського виробництва, що може сприяти підвищенню ризику захворювання на варооз.